

Møtebok

Saksmappenr: 2004/6452
Saksbehandler: Silje Gry Hanssen
Arkivkode: K23

Behandles av:

Utvalg	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Planutvalget	06.07.2011	11/112

Høring av revidert tiltaksplan Harstad Ren Havn.

Behandling Planutvalget - 06.07.2011:

Silje-Gry Hansen orienterte om saken og tidsfrister.

Rådmannens tilråding ble enstemmig vedtatt.

Vedtak Planutvalget - 06.07.2011:

Planutvalget legger denne sak med vedlegg til offentlig høring i tre (3) uker fra 8. juli. Frist for innspill/merknader settes til 30. juli 2011.

Utskrift: Silje Gry Hanssen

Rett utskrift:

Sylvia Sætrevik
Førstesekretær

Saksdokument

Saksmappenr: 2004/6452
Saksbehandler: Silje Gry Hanssen
Arkivkode: K23

Behandles av:

Utvalg	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Planutvalget	06.07.2011	11/112

Høring av revidert tiltaksplan Harstad Ren Havn.

Vedlegg:

- V1: Harstad Havn – Vurdering av tiltaksplan, Multiconsult rapp.nr 711160-1 (01.07.11)
- V2: Harstad Havn – Revidert tiltaksplan, Multiconsult rapp.nr 711160-2 (01.07.11)
- V3: Harstad Havn – Kostnadsvurdering av tiltak, Multiconsult rapp.nr 71160-3 (01.07.11)
- V4: Harstad Havn – Sammenstilling, Multiconsult rapp.nr. 711160-4 (01.07.11)
- V5: Kart nytt tiltaksområde – delområder N-I til N-VI
- V6: Kart tiltaksomfang delområde N-I

Andre saksdokumenter:

Tiltaksplan Harstad Havn, Rambøll/Akvaplan Niva, delrapport 1-15
(http://img8.custompublish.com/getfile.php/1618405.1878.vvaqgrfwxt/Harstad_Havn_1100023_Rapporter_1-15.pdf?return=www.harstad.kommune.no)

PS 11/53
PS 10/32
PS 09/99
PS 08/67
PS 05/198

Utbygging strandkantdeponi for forurensede masser Seljestad sjøkant.
Dispensasjonssøknad fra krav om utarbeidelse av reguleringsplan (se sak til planutv.)
Harstad Havn – Deponiløsning Seljestad, Multiconsult notat 711151 (21.06.11).

Ingress:

Multiconsult har på oppdrag fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) gjort en vurdering av Rambølls tiltaksplan for Harstad havn i forhold til miljømål, risikovurderinger, deponiløsninger og kostnadseffektivitet (V1). Multiconsult har på bakgrunn av denne vurderingen laget en revidert tiltaksplan for havna (V2), gjort en kostnadsvurdering av tiltak (V3) og en sammenstilling av øvrige rapporter (V4). Denne sak med vedlagte rapporter legges nå ut til offentlig høring via planutvalget, med frist for innspill 30. juli 2011.

Rådmannens tilrådning:

Planutvalget legger denne sak med vedlegg til offentlig høring i tre (3) uker fra 8. juli. Frist for innspill/merknader settes til 30. juli 2011.

Saksopplysninger (Hva er gjort ?)

Undersøkelser har vist at Harstad havn med tilgrensede landområder er sterkt forurenset av metaller og organiske miljøgifter, og det må gjennomføres tiltak for å få en akseptabel

miljøtilstand. Forurensningene stammer fra tidligere aktiviteter som skipsverft, havnevirksomhet, utlekking fra deponier, kommunale og private avløp m.m.

Forurensningene i sedimentene utgjør en uakseptabel risiko for human helse og økosystem. Mattilsynet har på bakgrunn av miljøgiftene PCB, dioksiner, kadmium og bly opprettet kostholdsråd på konsum av bl.a torsk, O-skjell og haneskjell for Harstad havn (sist revidert i 2010).

Kommunestyret fastsatte den 27.08.09 følgende miljømål for forbedring av forurensningssituasjonen i Harstad havn:

Tiltaksmål:

1. Konsentrasjon av de styrende miljøgiftene (TBT, PAH og kobber) i overflatesediment skal reduseres med 90% etter tiltak.
2. Det skal tilstrebes at ingen områder har overflatekonsentrasjoner som overskrider SFTs tilstandsklasse III.

Langsiktige mål:

3. Oppheving av kostholdsrådene.

Rambøll leverte i februar 2011 en tiltaksplan for Harstad havn. Multiconsult har på oppdrag fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) gjort en vurdering av denne tiltaksplanens anbefalte tiltak og tiltaksomfang med utgangspunkt i kommunens miljømål, risikovurderinger, deponiløsninger og kostnadseffektivitet (vedlegg 1). Multiconsult har også levert en revidert tiltaksplan (vedlegg 2) med utgangspunkt i alternativt miljømål/tiltaksmål foreslått av Klif, samt kostnadsvurdering av tiltak (V3) og en sammenstilling av innholdet i de tre første rapportene (V4).

Oppsummering av Multiconsults rapporter:

Vurdering av Rambølls tiltaksplan:

Multiconsult har konkludert med at de er enige med Rambøll om tiltaksmetoder, men at det ikke er nødvendig å tildekke områder dypere enn 20 meter i første omgang. Det anses at naturlig restitusjon og overvåking i disse områdene vil være tilstrekkelig. Dette reduserer tiltaksområdet fra 1,7 km² til 0,5 km², og vil redusere tiltakskostnadene uten at effekten av tiltakene reduseres på lang sikt.

Kommunens kortsiktige miljømål (tiltaksmål 1) vurderes å være i motstrid med det langsiktige miljømålet om oppheving av kostholdsråd, da det ikke er de samme miljøgiftene som ligger til grunn for kostholdsrådene som for tiltaksmålet.

Tiltaksmål 1 og 2 er dessuten i strid med hverandre, da bl.a. innholdet av TBT i sedimentene er så høyt at man ikke vil oppnå tilstandsklasse III ved å redusere konsentrasjonen med 90%.

Multiconsult har vurdert at Rambølls anbefaling om avslutning av et eventuelt strandkantdeponi med rett profilspuntvegg ikke er egnet pga tekniske og økonomiske forhold, og anbefaler i stedet cellespunt. Multiconsult vurderer også at avgrensningen av strandkantdeponi på Seljestad bør utvides slik at det gir stort nok volum for deponering av alle massene, fremfor å bygge to strandkantdeponier som Rambøll har skissert. Multiconsult anser dessuten at stabiliserende og solidifiserende (STSO) masser ikke er nødvendig for å få akseptabel byggegrunn og forhindre utlekking, slik Rambøll har anbefalt. Disse forholdene gjør at kostnadsanslagene kan reduseres betydelig i revidert tiltaksplan i forhold til i Rambølls tiltaksplan.

Revidert tiltaksplan - alternativt miljømål (V2):

Multiconsult har lagt Klifs forslag til alternativt tiltaksmål til grunn for sin reviderte tiltaksplan. Dette tiltaksmålet er bedre rettet mot å nå det langsiktige miljømålet om å oppheve kostholdsrådene:

Redusere innhold av de prioriterte miljøgiftene bly, kadmium, kvikksølv, PAH16 og Σ PCB7 til tilstandsklasse III i områder hvor det er behov for tiltak på grunn av disse stoffene.

Nye delområder, redusert tiltaksareal (V2):

Med utgangspunkt i nye og oppdaterte grunnlagsdata er det definert et nytt tiltaksplanområde som har sin ytre avgrensning ved bunnkote -2. Tiltaksområdet er delt inn i seks nye delområder etter naturlige formasjoner og rygger som gjør at forurensning vanskelig kan spres fra ett delområde til et annet: N-I til N-VI. Tilsammen utgjør det nye tiltaksområdet ca 0,5 km², under 1/3 av tiltaksområdet i Rambølls tiltaksplan (1,7 km²).

Anbefalte tiltak:

- Områder grunnere enn 15 m mudres.
- Tildekking med sand/grus anbefales fra 15 til 20 m vanddybde.
- I områder dypere enn 20 meter begrenses tiltak til naturlig restitusjon og overvåkning.

Mengdeestimat anbefalte tiltak:

Dybde/tiltak	Areal	Volum	Volum m/sikkerhetsmargin
<15 m mudres	360.000 m ²	(0,3m) 110.000 m ³	(+40%)150.000 m ³ *
15-20 m tildekkes	90.500 m ²	(0,2m) 18.000 m ³	(+100%) 36.000 m ³ **

*vertikal avgrensning av mudring bestemmes når resultatet av kjerneprøver er analysert, inntil videre er det beregnet mudringsvolum for et snitt på 0,3 m mektighet i forurensningen og delvis 0,5 m mektighet.

** Tildekking anbefales med tykkelse på minimum 0,2 m, og for å garantert oppnå dette er behovet dobbelt så mye sand som beregnet.

Deponiløsninger:

Multiconsult anbefaler at mudringsmassene deponeres i et strandkantdeponi (Seljestad) eller alternativt i et sjødeponi i et område på ca 60 m vanddyp mellom Larsneset og Gangsåstank, forutsatt at området er egnet. En rettlinjert justert avgrensning av strandkantdeponi mot farleden i (hht sak om disp. søknad) er lagt til grunn for vurderingene til Multiconsult, og gir plass til 200.000m³ forurensede masser. Sjødeponi har også kapasitet til å ta imot alle de forurensede massene.

For disse to lokalitetene er det gjort teknisk evaluering av mudringsutstyr, deponeringsmuligheter samt kostnadsvurdering (V3) for fem alternative kombinasjoner.

Multiconsult vurderer at de mest aktuelle løsningene er:

- Alternativ 3 Strandkantdeponi med cellespunt avgrensning og mudring med mekanisk graveutstyr.
- Alternativ 5 Sjødeponi. Mudring med mekanisk graveutstyr og deponering i sjødeponi med geobag/nedføring i rør.

Alternativ 5, sjødeponi (lokalitet C) er det rimeligste, med et kostnadsanslag på ca 75 mill. kr ekskl. mva. Sjødeponi er imidlertid en mer omstridt løsning, i tillegg til at det ikke gir noen nytte utover å være et deponi for forurensede masser.

Alternativ 3, strandkantdeponi med cellespunt, er kostnadsberegnet til ca 100 mill. kr. ekskl. mva. Bygging av 50 m lang kai til erstatning for eksisterende, samt avslutning av resterende cellespunt med trefender, gir ett tillegg 15-20 mill. Bygging av strandkantdeponi kan gi kommunen både ny kai og nye næringsarealer med byggegrunn i havneområdet, i tillegg til å handtere forurensede masser.

Byggetid for begge disse løsningene er anslått til ca 1 år.

Vurdering

I hht Multiconsults rapporter vil kommunens miljømål kunne nås selv om en reduserer tiltaksområdet til å bare omfatte områder grunnere enn 20 meter. Tiltakskostnadene vil bli redusert uten at effekten av tiltaket på lang sikt reduseres. Dette begrunnes med at forurensninger i dypere liggende områder neppe kan rekontaminere grunnere områder, tvert imot vil tiltak i grunnere områder fremme naturlig restituering og forbedring av forurensningssituasjonen i dypere områder. Det vil også være mulig å redusere deponikostnadene for strandkantdeponi uten at nytten av dette reduseres, ved å legge til grunn Multiconsults reviderte tiltaksplan. Multiconsults reviderte tiltaksplan anses å være et godt grunnlag for videre tiltaksplanlegging.

Harstad kommune og Kystverket har inngått et samarbeid om et stort fellesprosjekt for miljøoppdydding og farledsutdyping i Harstad havn, der Kystverket har påtatt seg rollen som byggherre. Dette innebærer at Kystverket både vil forestå både anbudskonkurranse og tiltaksgjennomføringen (i samarbeid med Harstad kommune). Forutsetningen er at tiltaksgjennomføring kan starte opp i 2012 slik at fremdrift for planlagt utdypingen opprettholdes. For å rekke de nødvendige prosesser i forkant av tiltaksgjennomføring, må Harstad kommune innen august 2011 fatte vedtak om tiltaksomfang, deponiløsning og finansieringsvilje.

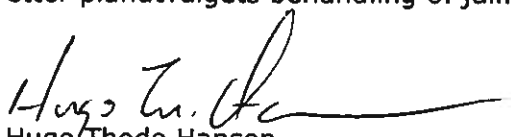
Hva er lurt å gjøre fremover?

Rapportene fra Multiconsult bør legges ut til offentlig høring, slik at politikere, innbyggere og andre interesserte og berørte kan sette seg inn i kommunens planer for havna og komme med innspill/merknader til disse.

I mellomtiden jobbes det med å få på plass resultater fra diverse miljøundersøkelser som vil belyse og avklare forhold som for eksempel forurensningsmektighet, egnethet for sjødeponilokalitet C, strømforhold i havna m.m. Det skal også avklares hvilke finansieringsmuligheter prosjektet har via statlige myndigheter (Klif), private aktører som har bidratt til forurensning og hvilke inntektsmuligheter kommunen har ved eventuell etablering av nytt næringsareal (strandkantdeponi).

Innkommne merknader behandles deretter og legges inn i saksfremlegg som presenterer anbefalte miljømål, tiltaksomfang og deponiløsninger, samt kostnadsanslag og finansieringsvilje i hht nødvendige avklaringer. Etter planen legges saken frem for kommunestyret til behandling 25. august 2011.

Rådmannen anbefaler at denne saken med vedlegg legges ut til offentlig høring i 3 uker etter planutvalgets behandling 6. juli. Frist for å inngi merknader settes til 30. juli 2011.

Hugo Thode Hansen
Rådmann

Roald E. Andersen
Enhetsleder